

Sylabus

Název předmětu: Kvantitativní výzkum

Kód předmětu v ISMU: VPL118

Semestr: jarní

Garant: Mgr. Miroslav Suchanec, Ph.D., MSc.

Učitelé: Mgr. Miroslav Suchanec, Ph.D., Mgr. Ondřej Hora, Ph.D., Mgr. Josef Horňáček,

Počet kreditů: 4

Studijní zátěž: Přednášky a semináře 1 kr.; literatura 1 kr.; tři dílčí zkoušky 1 kr.;

závěrečná zkouška 1 kr.

Rozvrh

Úterý 18:00 až 19:40 přednáška přecházející v cvičení (U32)

Hodnocení znalostí a ukončení kurzu

Celkové hodnocení kurzu je složeno ze dvou částí – průběžné a závěrečné.

- Průběžnou část představují tři písemné zkoušky. Zadání každé průběžné zkoušky tvoří jeden úkol. Za řešení každého úkolu lze získat 0 až 10 bodů, přičemž jeden nejhorší výsledek se do hodnocení nezapočítává. Dva zbývající výsledky jsou zprůměrovány, celkem tedy lze z průběžné části získat 0 až 10 bodů, přičemž k připuštění k závěrečné zkoušce je zapotřebí získat minimálně šest bodů bez zaokrouhlování. Tyto průběžné zkoušky nelze opakovat.
- Závěrečná část: Písemná zkouška z látky všech témat. Ze zkoušky lze získat 0 až 10 bodů, k úspěšnému zvládnutí zkoušky je zapotřebí minimálně 6 bodů. Závěrečnou část lze v případě neúspěchu opakovat.
- Klasifikace je výsledkem zprůměrování počtu bodů z průběžné a závěrečné části. Kurz je hodnocen na stupnici 10 bodů = A; 9 bodů = B; 8 bodů = C; 7 bodů = D; 6 bodů = E; 5 bodů a méně = F.

Semestrální rozvrh témat

1. Obecné otázky kvantitativního výzkumu 1

- *Vědecké poznání a výzkumný proces*

Literatura. BLACK, Thomas R. Doing quantitative research in the social sciences: an integrated approach to research design, measurement and statistics. 1st pub. London: SAGE Publications, 1999, *Ways of viewing the world*, pp. 2–6 (klasifikace základů pro porozumění světu v obrázku 1.1 na straně 3 a prostudovat znaky jednotlivých základů porozumění světu v textu na stranách 2 až 6).

2. Obecné otázky kvantitativního výzkumu 2

- *Kvantitativní popis a kvantitativní vysvětlení*

Literatura. ŽIŽLAVSKÝ, M. Kvantitativní popis a kvantitativní vysvětlení. Scriptum do předmětu Kvantitativní výzkum. Mimeo. Dostupné elektronicky ve formátu pdf, ve Studijních materiálech předmětu Kvantitativní výzkumu v ISMU.

OCHRANA, František. Metodologie vědy: úvod do problému. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2009, 5.6 *Druhy explanace z hlediska charakteru závislosti mezi explanandem a explanans* a 5.6.1 *Nepravděpodobnostní druhy explanace*, s. 81–85.

3. Konceptualizace

- *Teorie a výzkum*

Vědecký proces. Vysvětlení vs. Predikce. Abstraktní tvrzení a jejich druhy. Elementy logické analýzy: Výraz, výrok, argument, sylogismus. Formy argumentů. Pravdivost vs. Validita. Zákony, hypotézy, teorie. Deduktivní a induktivní logika/argumentace. Výzkumné otázky, hypotézy, formy hypotéz. Výstavba teorie
Literatura: Singleton, Straits. Approaches to social research

4. Operacionalizace

Literatura. VAUS, D. Surveys in social research. 4th ed. London: UCL press, 1998, *Developing indicators for concepts*, pp. 47–53 (schéma operacionalizace Figure 4.1 a komentář ke schématu operacionalizace v textu na stranách 47 až 53).

NOWAK, Stefan. Metodologie sociologických výzkumů: obecné problémy. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1975, *Druhy ukazatelů v sociologických výzkumech*, s. 120–129 (definice ukazatele v užším pojetí a definice ukazatele v širším pojetí; znaky definičního ukazatele; znaky věcného ukazatele empirického a znaky věcného ukazatele inferenčního; varianty vztahu rozsahu zkoumaného objektu sociálního světa k rozsahu jeho ukazatele).

5. Průběžná písemná zkouška z aplikace (cvičení) látky témat: 1 až 4

6. *Výzkumné designy. Experiment a statistické šetření*

Experimentální a quasi-experimentální designy. Cross-sekční vs. Longitudinální design. Případová studie. Komparativní designy.

Literatura: Bryman, A. Social Research Methods

De Vaus, D. Research design in social research.

Vlastní prezentace, Trochim (web) <http://www.socialresearchmethods.net>

Campbel, D. T., Stanley, J. C. 1966. Experimental and Quasi-experimental designs for research. p. 1-25.

7. *Validita a reliabilita*

Interní/externí validita, hrozby interní/externí validity, problém counterfactual, validita a typy designů (experimentální a kvaziexperimentální designy)

Co je to reliabilita? Měření reliability škály pomocí metody Cronbach-alfa.

Literatura: Trochim (web). Campbell a Stanley, Experimental and Quasi-experimental designs for research

Cook and Campbell, Quasi-experimentation. Bryman, A. Social Research Methods

8. Průběžná písemná zkouška z aplikace (cvičení) látky témat: 6 a 7

9. *Sběr dat metodou dotazníku*

Přednáška: dotazník vs. ostatní metody, typy otázek, uzavřené / otevřené atd., tvorba otázek

Cvičení: Rozbor konkrétních dotazníků a způsob kladení otázek.

Literatura: Vlastní prezentace,

Disman, M. 1993. Jak se vyrábí sociologická znalost. s. 139–177.

10. Výběr vzorku

Vzorek vs. populace. Pravděpodobnostní a nepravděpodobnostní výběry. (Náhodný prostý, stratifikovaný, systematický, kombinovaný/víceúrovňový. Nepravděpodobnostní: Kvótní, Příležitostní, Založený na teorii, Extrémní případy, Kritické případy, Maximální variabilní, Max. homogenní, Sněhová koule....)

Literatura: Bryman, A. Social Research Methods

Gibilisco, S. Statistika bez předchozích znalostí

Disman, M. Jak se vyrábí statistická znalost.

Patton. Qualitative designs and data collection.

Singleton, Straits. Approaches to social research.

Zich, F. Úvod do sociologického výzkumu

Cvičení: ukázka simulace náhodného výběru pomocí softwaru SIM Sampling distribution programs, „Slovní příklady“ typu: Vláda chce zjistit názory obyvatelstva na x y z. Který typ výběru vzorku byste doporučili a proč?

11. Sběr a analýza sekundárních dat

Zdroje sekundárních dat, dostupné datové zdroje (EVS, ESS, PISA), analýza publikovaných dat, mikro-mezo-makro úroveň zjišťování

Literatura: Boslaugh, S. Secondary data sources for public health. Washington University, St. Louis. p1-20.

12. Průběžná písemná zkouška z aplikace (cvičení) látky témat: 9 až 11